

**DEPARTMENT OF AGRICULTURE AND
FARMERS WELFARE**

**GUIDELINES FOR THE IMPLEMENTATION OF
FARMER PRODUCERS ORGANIZATIONS (FPOS)
POLICY FOR STATE OF PUNJAB**

PUNJAB AGRI EXPORT CORPORATION LTD.

Plot No. 2A, Sector 28 A, Madhya Marg, Chandigarh 160 002
www.punjabagro.co.in

PUNJAB AGRO

ਇੰਡੈਕਸ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਵੇਰਵਾ	ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ
1	ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ) ਨੀਤੀ	3
2	ਕੰਮਕਾਜੀ ਨਿਗਰਾਨ ਲੀਹਾਂ	10
3	ਪ੍ਰੋਜ਼ੈਕਟ ਫਾਰਮ (ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ)	16
4	FAQs	19
5	‘ਵਿੱਤ ਸੁਵਿਧਾ ਅਧੀਨ’ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਧਾਰੀ ਸੰਰਚਨਾ ਫੰਡ	22

ਉਮੀਦ ਦਾ ਸੂਰਜ :ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ:

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉੱਦਮ
ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ:

ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐਫ.ਪੀ.ਓ.)

ਅੱਜ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਲਾਗਤ ਖਰਚੇ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਜ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਨਸ਼ੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਲਿਆ - ਉਸਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰਤਾ, ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਖੇਤ ਦੀ ਭੰਡਾਰਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਘਾਟ, ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਈ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਆਪਸੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਮੂਹਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ? ਯਕੀਨਨ! ਇਸ ਸੰਕਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਲਾਗਤ ਖਰਚ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਪਜ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਮੁੱਲ ਮਿਲੇ ਪਰ ਹੁਣ ਮਸਲਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ? ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ ਕੀ ਕਿਸਾਨ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਮੂਹ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ?

ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਿਰ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧੇਗੀ। ਇਹ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਧੀਆ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਸਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੰਗਠਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ) ਨੀਤੀ

ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੀਜ, ਖਾਦ, ਨਦੀਨਨਾਸ਼ਕ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਤੇਲ ਆਦਿ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਤੇ ਮਿਲਣ। ਖੇਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਿਵੇਂ ਟਰੈਕਟਰ- ਟਰਾਲੀਆਂ, ਟਿਊਬਵੈਲ, ਸਪ੍ਰੇਅ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਹਲ, ਬੀਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਕੰਬਾਈਨਾਂ ਆਦਿ ਸਾਂਝੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਮਿਲਣ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੁੱਲ ਮਿਲੇ, ਪੂਰਾ ਮੁੱਲ ਤਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਥਾਨਕ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ ਦੀ ਮੰਡੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ/ ਵੇਚ ਸਕੇ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕੀ ਇਕੱਲਾ ਕਿਸਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਇਲਾਕਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਸੰਗਠਨ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਖੇਤੀ ਮਾਹਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਪਾਰ ਤੇ ਮੰਡੀ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਹੋਣ ਜੋ ਰਲਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਜੇ ਕਈ ਕਿਸਾਨ ਰਲਕੇ ਇਕੱਠੇ ਬੀਜ, ਖਾਦ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਨਦੀਨਨਾਸ਼ਕ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਥੋਕ ਦੇ ਭਾਅ ਭਾਵ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਾਇਦਾ ਕੇਵਲ ਸਸਤੀ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜੇ ਚੀਜ਼ ਮਿਆਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ, ਸੀਮਤ ਹਾਸਲ ਸਾਧਨਾਂ, ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਆਦਾਨ ਕੀਮਤਾਂ (ਅਨੁ-ਖੇਤੀ ਲਾਗਤਾਂ), ਮਾੜੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਜੋਖਮਾਂ ਕਾਰਨ ਬੜੇ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੱਥ ਹੇਠਲੀ ਭੌਇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਚਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਵਾਲੇ ਹੱਲ ਲੱਭੇ ਜਾਣ ਜਿਹੜੇ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਣ। ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਨ ਸੰਗਠਨ (ਐਫ.ਪੀ.ਓ) ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗਠਨ ਰਾਹੀਂ ਵਧੇਰੇ ਚੰਗੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੇਲਜੋਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬੁਨਿਆਦੀ (ਅਨੁ-ਅਸਲ ਮੂਲ) ਉਤਪਾਦਕ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਚ ਦੇਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਹੀ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਸਿਰਜਣਾ, ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆਗਵਾਨ ਬਣ ਸਕਣ। ਕਿਸਾਨ, ਸਾਂਝੇ ਸਰਕਾਰ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਹਿਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਨਾਲ, ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ, ਟਿਕਾਊ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਤਕ ਆਪਣੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਸਹੀ ਕਦਰ-ਕੀਮਤ ਬਣਾ, ਪਹੁੰਚਾ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕੇ ਉੱਚ ਵਸੂਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਉਦੇਸ਼

- ਟਿਕਣਯੋਗ, ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ, ਸਵੈ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ (ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ (ਨੀਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਆਦਾਨ ਸਮੱਗਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ, ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ) ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕੇ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇਹਾਂ ਵਜੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ ਰਾਹੀਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ।
- ਸਮੂਹਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਯੋਗ ਨੀਤੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
- ਮੰਡੀਕਰਨ ਨਿਪੁੰਨਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਢੰਗਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਢੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਈ.ਨਾਮ (e-NAM) ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾਂ (Portal) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਦੇਸ਼ਾਜੀ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ।
- ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਕਿ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ. ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਆਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਣ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ. ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਨਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਝਟਕੇ ਝੱਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਉੱਨਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਣ।

ਮੰਤਵ ਤੇ ਖੇਤਰ

- ਇਹ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1860 ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜੀਕ੍ਰਿਤ (ਰਜਿਸਟਰਡ) ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣਗੇ।

- ਇਸ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਲਈ ਮੁੱਖ ਯੋਗਤਾਪੈਮਾਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ(ਐਸ.ਐਨ.ਏ)ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਜਟ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ

ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਨਿਪੁੰਨ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੰਮਕਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ

- ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ(ਐਫ.ਪੀ.ਓ.) ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਗਠਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
  1. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ
  2. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ
  3. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ
  4. ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ
  5. ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1860 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭਾ
  6. ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961(1961 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ:25)

ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ/ਚੋਣਾਵੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਛੁਕ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਸਵੈ ਸਮਰਥਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

- ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੇਠੋਂ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਸੁੱਧ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।
- ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਧਾਰਤ/ਖਿੱਤੇ ਆਧਾਰਤ/ਉਤਪਾਦ ਆਧਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਿਹੜੇ ਉਪਰੋਕਤ 5.1 ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਹਨ, ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਇਸ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾਏ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬਿਆਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

- ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀ ਕੀਮਤ ਲੜੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਮਤ ਲੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਕੀਮਤ ਲੜੀ ਵਿਚ ਖੇਤੀ/ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਪਸ਼ੂ/ਖੇਤੀ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ -ਪਟੇ(ਠੇਕੇ, ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਕਰਨਾ)ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1961 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ, ਗਰੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਆਦਾਨ ਸਮੱਗਰੀਆਂ(ਬੀਜ, ਖਾਦ, ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਕੀਟ-ਨਾਸ਼ਕ ਆਦਿ) ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਲਈ ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਹਿਲਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਵਾਂਗ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਰਾਹੀਂ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਜੇ ਸਾਮਾਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੇ ਜੋੜਮੇਲ, ਭੰਡਾਰਨ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਤਪਾਦਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ(ਲਿੰਕ)ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਬੀਜ, ਪਨੀਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੀਜਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਵਜੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਐਫ ਪੀ ਓਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਖੇਤੋਂ ਹੀ(ਫਾਰਮ ਗੇਟ)ਸਿੱਧੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਠੇਕੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਐਫ ਪੀ ਓਜ਼ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਖਰੀਦ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਐਫ.ਪੀ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਕੰਪਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧੇ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਣ।
- ਐਸ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਰਟੀਕਲਚਰ ਮਿਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਫੰਡ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ।
- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ

:ੳ) ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ : ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ, ਟਰੈਕਟਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪੰਪ ਸੈੱਟ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ/ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅ) ਆਦਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ: ਐਫ. ਪੀ. ਓ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਬੀਜ, ਸਪਰੇਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ੲ) ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਡੱਬੇ ਬੰਦ(ਪੈਕਿੰਗ)ਸੇਵਾਵਾਂ : ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਭੰਡਾਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੱਬੇ ਬੰਦ ਕਰਕੇ(ਪੈਕੇਜਿੰਗ)ਮੁੱਲ ਵੀ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ) ਮੰਡੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ : ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਬਾਅਦ

ਸਿੱਧਾ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਆ ਦੁਆਈ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ (ਲੋਜਿਸਟਿਕ)ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ੳ) ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ : ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਖੇਤੀ ਅਮਲ(ਗੁੱਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ)ਵੀ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਸੰਸਥਾ

- ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ(ਪੈਗਰੈਕਸਕੋ)ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਉਨਤੀ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ/ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਟੇਟ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ(ਐਸ.ਐਨ.ਏ)ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਤਜਵੀਜੇ ਗਏ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣਗੇ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਪੂਰਨ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ., ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਏ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ

ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ., ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਲਈ ਇਕਹਿਰੀ ਖਿੜਕੀ (ਸਿੰਗਿਲ ਵਿੰਡੋ) ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਬਪੱਖੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਉਨਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਦੋਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਮੰਡੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ) ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਸੋਝੀ, ਲੇਖਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ (ਅਨੁ-ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ), ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣੀਆਂ (ਹਾਇਰਿੰਗ), ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ, ਮੁਲੰਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉੱਦਮ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਇਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਂਦ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ● ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਯੋਗਤਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਹਰੇਕ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਕਰਜੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ/ਰਾਜਪੱਧਰ ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲੱਬਧ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰਜੇ ਅਤੇ ਗਰਾਂਟਾਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਉਪਲੱਬਧ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੇਗੀ।

- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਾਧਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਰੀਸੋਰਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ : ਆਰ.ਆਈ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਆਰ.ਆਈ. ਵਿਚ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ :
  - ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ
  - ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਵੈਟਰਨਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
  - ਹੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜੋ ਖਰੀਦ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ/ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਦਾਨਾਂ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਰ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਅਪਣਾ ਕੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਮੰਡੀ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਆਰ.ਆਈ. ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਵਾਹਕਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਰ.ਆਈ. ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਬਕ ਗਾਡੀ ਲੀਹਾਂ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤੀ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਆਰ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ/ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ/ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੱਦਦ ਕਰਨੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੁਨਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਵਧ ਫੁੱਲ ਸਕਣ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਣ।
- ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਵੱਲੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੂਚੀ (ਪੁਲ) ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਹਿਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣਗੇ ਜੋ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਿਯਮਤ ਵਕਫੇ ਤੇ ਆਰ.ਆਈ.ਐਨ. ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਕੰਮਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ, ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਮੁਲੰਕਣ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਗਾਡੀ ਲੀਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਅਤੇ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਵੱਲੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਇਕ ਰਾਜਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਵਿਕਾਸ) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ/ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ :

- 1) ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 2) ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ, ਜੀ.ਏ.ਡੀ.ਵੀ.ਏ.ਐਸ.ਯੂ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
- 3) ਸਕੱਤਰ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਪੰਜਾਬ।
- 4) ਸਕੱਤਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਜਾਬ।
- 5) ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀ.ਅਕਸਪੋਰਟ ਨਿਗਮ।
- 6) ਸਕੱਤਰ ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ, ਪੰਜਾਬ।
- 7) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਪੰਜਾਬ।
- 8) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਜਾਬ।
- 9) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡੇਅਰ ਵਿਕਾਸ ਪੰਜਾਬ।
- 10) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਪੰਜਾਬ।
- 11) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ।

ਟਿੱਪਣੀ - ਚੇਅਰਮੈਨ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਹੋਰ (ਅਧਿਕਾਰੀ)ਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਅਤੇ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਦਾ ਬੱਜਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੇਗੀ।

ਵਿੱਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ

ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼., ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਅਤੇ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਕਮ, ਅਵਧੀ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੇਰਵੇ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

● ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ

ਰਾਜ ਨੇਡਲ ਏਜੰਸੀ (ਐਸ.ਐਨ.ਏ.) ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕਾਂ ਅਧਾਰਤ ਸੰਗਠਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਖ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗ ਬਣੇਗਾ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਲ (ਨੈੱਟਵਰਕ) ਵਿਕਸਤ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕੇ।

● ਮਰਜ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ (ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਸਟੱਡੀ) ਕਰਾਉਣ ਖਾਤਰ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਆਰ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵੇਰਵੇਪੂਰਨ ਮਰਜ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਅਵਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਐਫ.ਪੀ.ਓ.ਜ਼ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਗਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਰਾਹੀਂ ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

● **ਕੋਮਲ ਕੋਸ਼ਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ**

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੋਮਲ ਕੋਸ਼ਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ(ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਦੋਵੇਂ), ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਾ, ਨੁਮਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਆਦਿ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿ ਹਰੇਕ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਮਰਜ਼ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

● **ਸਥੂਲ ਦਖਲ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ**

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ/ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਸਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।

● **ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ**

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ 2017 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੁਲੰਕਣ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪੈਮਾਨਾ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਵਧੀ ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਸਿਰਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲੰਕਣੀ ਪੈਮਾਨੇ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲੀਹਾਂ

- ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ(ਪੈਗਰੈਕਸਕੋ)ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਸਟੇਟ ਨੈਡਲ ਏਜੰਸੀ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਹੋਵੇਗੀ।
- ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਪਰਵਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀਆਂ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਨਾਲ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨਿਗਰਾਨ ਲੀਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਸਰੋਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਆਈ.ਐਨ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨਿਗਰਾਨ ਲੀਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪੈਮਾਨੇ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨਿਗਰਾਨ ਲੀਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੇ ਵਾਧੇ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ., ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਾਰੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਇਕਹਿਰੇ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਚਾਰਟਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ(ਸੀ.ਏ.)ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੇ ਲਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਲਣਾਵਾਂ ਲਈ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ., ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਫੰਡ ਜੁਟਾਉਣ ਖਾਤਰ ਇਕ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰੇਗੀ। ਫੰਡ ਐਸ.ਐਫ.ਏ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰੇਗੀ।

- ਇਸ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚੜਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਬੱਜਟ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ। ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।
- ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਅਦ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ. ਲਈ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ., ਐਸ.ਐਫ.ਏ.ਸੀ. ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਐਫ.ਪੀ.ਓਜ਼ ਅਤੇ ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਖੋਜ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਮੰਡੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਦੋਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਅਨੀਰੁੱਧ ਤਿਵਾੜੀ
ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ(ਵਿਕਾਸ)
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 14.9.2020

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 31.08.2020
ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ:25/24/15-ਖੇਤੀ-4(2)5781

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ:25/24/15-ਖੇਤੀ-4(2)5782
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 14.9.2020

ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ

I. ਟੀਚੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਘੱਟ ਵਸੀਲਿਆਂ, ਵੱਧਦੇ ਖੇਤੀ ਖਰਚਿਆਂ, ਮੌਸਮੀ ਮਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਉਤਰਾ-ਚੜਾਅ ਕਾਰਨ ਔਖੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਬੜਾ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਣ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗਠਨ ਰਾਹੀਂ ਵਧੇਰੇ ਚੰਗੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬੁਨਿਆਦੀ(ਅਸਲ/ ਮੂਲ)ਉਤਪਾਦਕ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਚ ਦੇਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

II. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ

ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ, ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਕੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੰਗਠਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਣਸਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਇੱਕ ਆਮ (ਜੈਨਰਿਕ) ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਰਟ 9 ਏ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਹਨ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕੋਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੰਤਵ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ।

III. ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ: ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ, ਸਟੇਟ ਨੇਡਲ ਏਜੰਸੀ (ਐਸ.ਐਨ.ਏ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਤ ਵਪਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੇਰਨ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

ਐੱਸ. ਐਨ. ਏ. ਵੱਲੋਂ ਆਰ ਆਈਜ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

- ਐਸ. ਐਨ. ਏ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
  - ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਤ ਵਪਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੇਰਨ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।
  - ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਲਈ ਐਸ. ਐਨ. ਏ. ਇਕ ਖਿੜਕੀ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਦਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ।
  - ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਪੱਖੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗੀ।
  - ਇਹ ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਅਤੇ ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਤਾਵਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਦਤਾਵਾਂ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਏਜੰਸੀਆਂ, ਮੰਡੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਦੋਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਟਿਕਾਊ ਸਬੰਧ ਬਣਾਵੇਗੀ।
  - ਐਸ. ਐਨ. ਏ., ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਲਈ ਮੰਡੀ ਦੀ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ, ਆਡਿਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਲੰਕਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜੋ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਦੇਵੇਗੀ।
  - ਐਸ. ਐਨ. ਏ. ਕਰਜਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹਰ ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗੀ।
  - ਐਸ. ਐਨ. ਏ., ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਬਣਾਉਣ ਹਿੱਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲਜੋਲ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੇਗੀ।
  - ਐਸ. ਐਨ. ਏ. ਸੰਸਾਧਨ ਸੰਸਥਾ ਆਰ. ਆਈ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ।
  - ਐਸ. ਐਨ. ਏ. ਆਰ. ਆਈ. ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਮਿੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ।

1. ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ	ਕੰਮਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਨਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਘੁਮਾਉਣਾ ਫਿਰਾਉਣਾ।	ਆਦਿ ਕਰਨੀਆਂ
2. ਫਸਲ ਵੇਚਣ/ਚੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ	8. ਵਿਸਤਾਰ	15. ਮਾਰਕਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕਰਨ (ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਲੇਬਲਿੰਗ)
3. ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ	9. ਪੈਕਿੰਗ	16. ਵੇਚਣਾ ਵੇਚ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ
4. ਵਾਪਾਰ ਵਿੱਚ	10. ਵਢਾਈ / ਝੜਾਈ / ਤੁੜਾਈ	17. ਢੇਆ ਢੁਆਈ
5. ਖੇਤੀ ਅਦਾਨ ਭਾਵ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ	11. ਵਢਾਈ / ਝੜਾਈ / ਤੁੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ	18. ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਪੂਰੇ ਕਰਨ
6. ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਨਦੀਨਾਸ਼ਕ, ਖਾਦਾਂ, ਬੀਜ ਆਦਿ ਲਈ	12. ਭੰਡਾਰਨ	19. ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਮਸਲੇ : ਰਹਿੰਦ ਖ਼ੂਹਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
7. ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ	13. ਮਿਆਰੀਕਰਨ, ਮਾਪਣਾ ਅਤੇ ਪਰਖ (ਗ੍ਰੇਡਿੰਗ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ)	20. ਨੈੱਟਵਰਕ : ਆਪਸੀ ਮੇਲ ਜੋਲ
8. ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ	14. ਖਾਤਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	21. ਬੀਮਾ

ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਕੋਲ ਜੋ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਨ:

- ਏ.ਪੀ. ਓ. ਡੀ. ਏ (APEDA) ਪ੍ਰਵਾਨ ਪੈੱਕ ਹਾਊਸ
- ਜੂਸ ਪਲਾਂਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਤ ਕੱਢਣ (ਕੰਨਸਨਟਰੇਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਬ੍ਰੀਵੇਜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਾਜ਼ੋ ਸਮਾਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ
- ਕੈਂਰਟ ਲਾਈਨ ਵਾਸਿੰਗ (ਧੋਣ), ਸੀਡਿੰਗ, ਗ੍ਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਟਿੰਗ (ਛਾਟਣ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਾਧਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਰਿਸੋਰਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ: ਆਰ. ਆਈ) ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ।

ਆਰ. ਆਈ. ਵਿੱਚ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ:

- ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ
- ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਵੈਟਰਨਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
- ਹੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜੋ ਖਰੀਦ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ/ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਦਾਨਾਂ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਆਰ. ਆਈ. ਰਿਸੋਰਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਭਾਵ ਸੰਸਾਧਨ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

- ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਕਰੇਗੀ।
- ਆਰ.ਆਈ. ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗੀ।
- ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਣਾਵੇਗੀ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਔਰਤਾਂ, ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ, ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੰਮ ਹੱਥ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਨਿਸਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ।
- ਆਰ.ਆਈ., ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਹੁਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਪੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਹੱਥ ਫੜੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਧ ਫੁੱਲ ਸਕੇ।
- ਪਿੱਛੇ ਦੱਸੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਆਰ.ਆਈ. ਤਕਨੀਕੀ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਵਣਜ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪੂਲ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਅਮਲੇ ਫੈਲੇ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰਥਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰੇਗੀ।

ਐਫ. ਪੀ. ਓ. ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਆਰ.ਆਈ. ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਲਗਾਏਗੀ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ
- ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਤਾ) ਵਾਲੀ ਡਿਗਰੀ, ਬੀ.ਐਸ-ਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ,ਹਾਰਟੀਕਲਚਰ,ਡੇਅਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ / ਫੂਡ ਤਕਨਾਲੋਜੀ,ਵੈਟਰਨਰੀ,ਐਨੀਮਲ ਹਸਬੈਂਡਰੀ, ਫਿਸ਼ਰੀ ਆਦਿ। ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਫਪੀਓ ਮਿੱਤਰ ਹਰ ਇੱਕ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਆਰ.ਆਈ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਐਸ.ਐਨ. ਏ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸ.ਐਨ. ਏ ਅਤੇ ਆਰ.ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਐਫਪੀਓ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਐਫ. ਓ. ਪੀਓ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਮਿੱਤਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕੇ।ਉਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਐਫਪੀਓ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਆਰ ਆਈ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਐਫ ਮਿੱਤਰ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਐਫ ਪੀ ਓ ਮਿੱਤਰ ਹਰ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਐੱਸ.ਐਨ.ਏ ਅਤੇ ਆਰ.ਆਈ ਦੇ ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਮਿੱਤਰ, ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।
- ਐਫਪੀਓ ਮਿੱਤਰ, ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਹਰਾਂ, ਮੰਡੀਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣੇ / ਨਿਯਮ ਪੂਰਤੀਆਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ,ਖਾਤੇ ਬਣਾਉਣੇ, ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣਾ,ਵਿਧਾਨਕ ਆਡਿਟ, ਟੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਆਦਿ ਅਤੇ ਐਫਪੀਓ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਿਚ ਤਾਲਮੇਲ ਆਦਿ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਵਪਾਰਕ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਮਿੱਤਰ ਆਰ.ਆਈ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਹਿਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਮਿੱਤਰ ਖੁਦ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪਛਾਣੇਗਾ ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈ ਕੇ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।
- ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਕਰੇਗੀ।

ਬਣਤਰ

- ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਔਰਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50% ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਹੋਣਗੇ।
- ਐਸ.ਐਨ.ਏ. ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇਗਾ।
- ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਵੇਗੀ:

- 1) ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ
- 2) ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ
- 3) ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ
- 4) ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ
- 5) ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1860 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭਾ
- 6) ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961(1961 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ:25)

ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ/ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

- ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਨਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਫੇਅਰਜ਼, ਮਨਿਸਟਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਲਈ ਮੁਢਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਲਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ(ਮੁਢਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ)ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ(ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਅਤੇ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 3 ਮੈਂਬਰ)ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਵਿਵਰਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਵੈ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ।
- ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ(ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ)
- ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਬੂਤ(ਬੈਂਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ, ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿਲ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਮੋਬਾਈਲ ਦਾ ਬਿਲ ਇਹ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੇ ਨਾ ਹੋਣ)
- ਜਨਮ ਸਥਾਨ
- ਕਿੱਤਾ
- ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ
- ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ
- ਈਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
- ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ?(ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਤੇ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪੁਰਾਣਾ ਪਤਾ)

- ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਾਈਜ਼ ਫੋਟੋ
- ਕਿਸ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ(ਸ਼ੇਅਰ)ਹੈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ:

1. ਕਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ
2. ਕੰਪਨੀ ਦੀ
3. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ
4. ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਤੇ ਨਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ
5. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ
6. ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਤੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ

- ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਵਰਤੋਂ ਬਿਲ (ਬਿਜਲੀ, ਮੋਬਾਈਲ, ਟੈਲੀਫੋਨ,ਗੈਸ ਆਦਿ ਦਾ ਪਰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ)
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਲੀਜ਼/ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਸੀਦਾਂ ਸਮੇਤ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦਫਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਹਿਤ ਪਰਗਟ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਵੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉੱਪਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਸਿਗਨੇਚਰ ਹੋਣ।

ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ 1961 ਅਧੀਨ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਉਤਪਾਦਕ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- ਪ੍ਰਸਤਾਵਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਨਾਂ
- ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਵਰਗ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪਤਾ
- ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ

- ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਿੱਤਾ
- ਅੰਦਾਜਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਜਾ(ਜੇ ਉਧਾਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਹੈ ਤਾਂ)
- ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ(ਮਾਰਗੀਜ਼ ਬੈਂਕ)
- ਪੂੰਜੀ(ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ)
- ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਢੰਗ
- ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ
- ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰੇਗਾ(ਵੇਖੋ ਨਿਯਮ 3)
- ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ 3 ਕਾਪੀਆਂ

ਸਵੈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸਵੈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

- ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਪੱਕ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਏ ਲਾਅ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਲੀਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕਾਂਟੈਕਟ ਲਾਅ 1872 ਅਧੀਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ।
- ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਸਵੈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਬਨਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤੀ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜਣਗੇ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਉਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਰਸੀਦ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਸਵੈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਅਰਜ਼ੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ੳ) ਸਵੈ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਤ ਬਾਈ ਲਾਅ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ।

(ਅ) ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਪਤਾ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ

(ੲ) ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

(ਸ) ਜਿਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਬਾਈ ਲਾਅ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਪੀ

(ਹ) ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਰਸੀਦ

(ਕ) ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ 2013 ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 1956 ਦੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 581 ਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ 1 ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- ਕੋਈ ਦਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਵਿਅਕਤੀ
- ਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
- ਦਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਡੀ.ਆਈ.ਐਨ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਤ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੀ.ਆਈ.ਐਨ.(ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਈਡੈਂਟਿਟੀ ਨੰਬਰ) ਲਈ ਡੀ.ਆਈ.ਆਰ ਨੂੰ ਮੰਗੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਗੇ।

ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਉਣੀ

ਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ : ਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਡੀ.ਆਈ.ਐਨ./ਪੈਨ ਨੰਬਰ ਲਈ ਫਾਰਮ ਆਈ.ਐਨ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਦਿੱਤਾ ਨਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ। ਹਰ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ : ਕੰਪਨੀ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰੂਲ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 11 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਂ ਅਣਚਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਗਜ਼

- ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਂ
- ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਪੁੰਜੀ
- ਸਾਰੇ ਮੁਢਲੇ ਦਸ ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਸਮੇਂ ਹੋਣ, ਦੇ ਨਾਂ
- ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ

ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

- ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਹਕ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰ ਸ਼ੀਟ, ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋਣ।
- ਸਾਰੇ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ।
- ਵਕੀਲ, ਕੰਪਨੀ ਸੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਚਾਰਟਰ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਾਂ ਕੋਸਟ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ(1)(ਬੀ)ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
- ਸਾਰੇ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ।
- ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਆਦਿ।

- ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਬਿਜਲੀ ਮੈਬਾਈਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਬਿਲ ਆਦਿ।
- ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ 7/14 ਐਬਸਟ੍ਰੈਕਟ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ(ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹਨ)
- ਡੀ.ਆਈ.ਆਰ.-2 ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿਲ
- ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਕੀਲ, ਕੰਪਨੀ

ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

- ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਉਣਾ : ਸੋਸਾਇਟੀ. ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1860 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ 7 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਦਾਨੀ ਮੰਤਵ ਲਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1860 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਫੈਜੀ ਯਤੀਮਾਂ ਦਾ ਫੰਡ ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਵੈਂਸਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਹਿਤ ਜਾਂ ਕੋਮਲ ਕਲਾਵਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ, ਸਿਆਸੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਬਨਾਉਣ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਪੜ੍ਹਨ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਲਈ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਲਈ ਗੈਲਰੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਲਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਕਾਢਾਂ, ਔਜਾਰ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਆਦਿ।

- ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਉਣ ਲੰਗਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ :
- 1950 ਦਾ ਐਂਬਲੰਮ ਐਕਟ : ਕੋਈ ਨਾਂ, ਐਂਬਲੰਮ ਦਫਤਰੀ ਮੋਹਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਐਕਟ ਕੋਮੀ ਹੀਰੋਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਨੋਟ / ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ : ਪੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗਵਰਨਿੰਗ ਸਟੈਚੂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਾਲ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

ਸਕੱਤਰ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ, ਕੋਸਟ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਿਹੜਾ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰ ਦਾ ਨਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਵੇ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੂਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

- ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਫਤਰੀ ਮੋਹਰ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਨਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ ਦਿੱਤੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖੋਖ ਲੈਣ।

- ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਾਂ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਲਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰੱਖਣ ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਪਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਣ।
- ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਵਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
  - ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਨਾਂ
  - ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼
  - ਗਵਰਨਰ, ਕੋਸਲ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਾਡੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਾਂ ਪਤਾ ਅਤੇ ਕਿੱਤਾ।
  - ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਰੂਲ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਤ ਕਾਪੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰੋਜ਼ਲ ਫਾਰਮ(ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ)

ਪ੍ਰੋਜ਼ਲ ਫਾਰਮ(ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ) ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਲਈ

i. ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਲਈ

1. ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਨਾਂ
2. ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ
3. ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ
4. ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਵਰਗ :
  - ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੁੱਪ
  - ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ(ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ)
  - ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਕੰਪਨੀ
  - ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ
  - ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ
  - ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ
  - ਸੋਸਾਇਟੀ
  - ਗ਼ੈਰ ਸੰਗਠਿਤ(ਜੇ ਗ਼ੈਰ ਸੰਗਠਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ)
5. ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਂ
  - ਡਾਇਰੈਕਟਰ
  - ਹਿੱਸੇਦਾਰ
  - ਸੀ.ਈ.ਓ.
6. ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ
  - ਮਰਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
  - ਔਰਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
7. ਸਟੈਕ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
8. ਪਤੇ
9. ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ
10. ਈ.ਮੇਲ ਐਡਰੈਸ
11. ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
12. ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤਜਰਬਾ
13. ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਜੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ
14. ਰਕਬਾ(ਖੇਤਰ)
15. ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ
16. ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਵਿਤੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ

17. ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

- ਵਿਤ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਸਬੰਧੀ
- ਚੁਕਾਈ
- ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਾਧਾ
- ਵਪਾਰ
- ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ
- ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ
- ਵਿਸਤਾਰ
- ਪੈਕਿੰਗ
- ਹਾਰਵੈਸਟਿੰਗ(ਤੁੜਾਈ, ਵਢਾਈ, ਕਟਾਈ, ਚੜ੍ਹਾਈ)
- ਹਾਰਵੈਸਟਿੰਗ(ਤੁੜਾਈ, ਵਢਾਈ, ਕਟਾਈ, ਚੜ੍ਹਾਈ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
- ਪੱਧਰ ਮਾਪਣਾ ਅਤੇ ਪਰਖ
- ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਬੰਧੀ
- ਮਾਰਕਾ ਬਨਾਉਣਾ
- ਵੇਚਣਾ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ
- ਢੇਆ ਢੇਆਈ
- ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼
- ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦ ਖੂੰਹਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
- ਨੈੱਟ ਵਰਕ
- ਬੀਮਾ

ਪ੍ਰੋਜ਼ਲ ਫਾਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਓ
ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ
ਪਲਾਟ ਨੰ: 2-ਏ, ਸੈਕਟਰ 28-ਏ, ਮੱਧਿਆ ਮਾਰਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- 160002
Email: gm.pagrexco@punjab.gov.in

www.punjabagro.co.in ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ

ਨਵੀਂ ਐੱਫ. ਪੀ. ਓਜ਼ ਲਈ

ਪ੍ਰੋਜ਼ੈਕਟ ਫਾਰਮ (ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ) ਨਵੀਂ ਐੱਫ. ਪੀ. ਓਜ਼ ਲਈ

1. ਪ੍ਰਸਤਾਵ / ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ
2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਤ ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ. ਦਾ ਨਾਂ
3. ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ. ਦਾ ਪਤਾ
4. ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ
5. ਈ. ਮੇਲ ਐਡਰੈਸ
6. ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
7. ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤਜਰਬਾ
8. ਰਕਬਾ (ਖੇਤਰ)
9. ਅੰਦਾਜਨ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
10. ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ
11. ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?
  - ਵਿਤ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਸਬੰਧੀ
  - ਚੁਕਾਈ
  - ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਾਧਾ
  - ਵਪਾਰ
  - ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ
  - ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ
  - ਵਿਸਤਾਰ
  - ਪੈਕਿੰਗ
  - ਹਾਰਵੈਸਟਿੰਗ (ਤੁੜਾਈ, ਵਢਾਈ, ਕਟਾਈ, ਚੜ੍ਹਾਈ)
  - ਹਾਰਵੈਸਟਿੰਗ (ਤੁੜਾਈ, ਵਢਾਈ, ਕਟਾਈ, ਚੜ੍ਹਾਈ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
  - ਪੱਧਰ ਮਾਪਣਾ ਅਤੇ ਪਰਖ
  - ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਬੰਧੀ
  - ਮਾਰਕਾ ਬਨਾਉਣਾ
  - ਵੇਚਣਾ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ
  - ਢੇਆ ਢੇਆਈ
  - ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼
  - ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦ ਖੁੰਹਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
  - ਨੈੱਟ ਵਰਕ
  - ਬੀਮਾ

ਪ੍ਰੋਜ਼ੈਕਟ ਫਾਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ, ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਓ
ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ

ਪਲਾਟ ਨੰ: 2-ਏ, ਸੈਕਟਰ 28-ਏ, ਮੱਧਿਆ ਮਾਰਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- 160002
Email: gm.pagrexco@punjab.gov.in

www.punjabagro.co.in ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ

FAQs

1. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ.) ਕੀ ਹੈ ?

ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ, ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲਕੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੰਗਠਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਣਸਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਹਿਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

2. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ.) ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੀ ਹੈ?

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਘੱਟ ਵਸੀਲਿਆਂ, ਵੱਧਦੇ ਖੇਤੀ ਖਰਚਿਆਂ, ਮੌਸਮੀ ਮਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਉਤਰਾ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਕਾਰਨ ਐੱਥੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੜਾ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ। ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਠਾਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਵੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਸਾਨ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੰਗਠਨ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋੜਮੇਲ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ।

3. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ.) ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਔਰਤ ਕਿਸਾਨ, ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ/ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ, ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਲਗਾਉਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਪੋਲਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

4. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ.) ਦੇ ਘੱਟੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਧੇ ਵੱਧ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?

- ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੀ. ਏ. ਅਤੇ ਸੀ. ਐਸ. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ.) ਦੇ ਗਠਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ।
- ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੇ ਘੱਟੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੰਗਠਨ ਫਾਰਮ ਦੀ ਕਿਸਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

5. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ.) ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

1. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ
2. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ
3. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਪਨੀ
4. ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ
5. ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1860 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭਾ
6. ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 (1961 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 25)

6. FPO ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ?

ਐਫਪੀਓ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਫਪੀਓ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ

7. ਕੀ ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ?

ਹਾਂ, ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀ ਇਕਾਈ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠੇਕਿਆਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਫੰਡ ਜੁਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਐਫਪੀਓ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸਹਾਇਤਾ (ਜ) ਦੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

8. ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਵੀ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਐਸ ਐਨ ਏ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈਬਸਾਈਟ (www.punjabagro.co.in) 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਐਸ ਐਨ ਏ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

9. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ.ਓ.) ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ?

- ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ (ਗਰੁੱਪ) ਸੰਗਠਨ ਬਣਾ ਕੇ ਐੱਸ.ਐਨ.ਏ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ.ਓ.) ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਪੰਜੀਕਰਨ, ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਲੈਣਾ, ਖਾਤੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣਾ, ਆਡਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਸ(ਵਗੈਰਾ ਜੇ ਹੋਣ), ਆਦਿ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਪੱਤਰ : ਜਿਵੇਂ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਜਾਂ ਪੈਨ ਕਾਰਡ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਜਿਵੇਂ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ, ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ, ਬੈਂਕ ਕਾਪੀ ਆਦਿ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪੈਦਾਵਾਰ/ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ।
- ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਫ. ਪੀ.ਓ.) ਦੇ ਗਠਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ।

10. ਇੱਕ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੀਮਤ / ਫੀਸ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਕਾਈ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੁੱਜੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ ਐਨ ਏ ਅਭਿਆਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ (ਸੀ. ਏ. ਅਤੇ ਸੀ. ਐਸ.) ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

11. ਐਫਪੀਓ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

- ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
- ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ
- ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
- ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
- ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

12. ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?

- ਸੰਪੱਤੀ ਏਕੀਕਰਣ / ਚੱਕਬੰਦੀ
- ਸਾਂਝੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲੇਬਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ
- ਸਾਂਝਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕੇਂਦਰ

13. ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਐਫਪੀਓ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਇੱਕ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਐੱਫ.ਪੀ.ਓ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ

ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

ੳ) ਆਦਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ:

ਐੱਫ. ਪੀ. ਓ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ, ਬੀਜ, ਸਪਰੇਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅ) ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਡੱਬੇ ਬੰਦ(ਪੈਕਿੰਗ) ਸੇਵਾਵਾਂ :

ਐਫਪੀਓ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਕਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਭੰਡਾਰਨ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ੲ) ਮੰਡੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ :

ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸਿੱਧਾ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਆ ਦੁਆਈ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ (ਲੋਜਿਸਟਿਕ)ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ) ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ : ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਖੇਤੀ ਅਮਲ(ਗੁੱਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ)ਵੀ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹ) ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ :

ਐੱਫ.ਪੀ.ਓ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ, ਟਰੈਕਟਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪੰਪ ਸੈੱਟ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ/ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਹੜੇ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਐਫਪੀਓ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ?

ਐਫਪੀਓ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਿਸਾਨ ਮੈਂਬਰ ਸਿਖਲਾਈ, ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਸਿੱਖਣ, ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਆਦਿ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

15. ਕੀ ਐਫਪੀਓ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਹੈ?

ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਐੱਸ.ਐਨ.ਏ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਅਗਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਐੱਸ.ਐਨ. ਏ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

16. ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗੀ ?

• ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਆਰ. ਕੇ. ਵੀ. ਵਾਈ, ਐੱਨ.ਐੱਚ. ਐੱਮ, ਏ. ਆਈ. ਐੱਫ, ਪੀ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ (RKVY,NHM,AIF,PKVY) ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- KVKs: ਖੇਤੀ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇਵਾ
- ਐਸ ਐਨ ਏ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ।
- ਐਸ.ਐਫ.ਏ.ਸੀ.(SFAC)
- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕਰੋ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਸਕੀਮ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਈ. ਸਕੀਮ) ਦਾ ਗਠਨ (PM-FME)

17. ਕੀ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਹੈ?

ਹਾਂ, ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18. ਕੀ ਕੋਈ ਕਿਸਾਨ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਹਾਂ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19. ਕੀ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵੀ ਦੇਵੇਗੀ?

ਹਾਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਥਾਪਨ ਸੰਸਥਾ ਯਾਨੀ ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਵੇਗੀ। ਐਸ ਐਨ ਏ ਸਿਖਲਾਈ, ਗ੍ਰਾਂਟ, ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

20. ਕੀ ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਗ਼ੈਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਣਸ ਚੁੱਕੇਗੀ ?

ਵਪਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗ਼ੈਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

21. ਕੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਬਾਹਰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਹਾਂ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਯਾਨੀ ਚੰਗਾ ਖੇਤੀ ਅਭਿਆਸ ਬਨਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੈਦਾਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

22. ਕੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕੋਮੇਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਭਾਵ ਵਸਤ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਵੇਚੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਹਾਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਸਤ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਧੀਨ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਸਤ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਆਰਾਂ ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਵਸਤ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਤ

ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ. ਕੋਮੇਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਦਲਾਲ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ।

23. ਕੀ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਐਫਪੀਓ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਹਾਂ। ਐਫਪੀਓ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

24. ਖਾਤੇ ਕੌਣ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲੇਗਾ?

ਵਿੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲੇਖਾਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਖਾਤੇ ਇਕ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਐਸ ਐਨ ਏ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਮਿੱਤਰ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

25. ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਨਾਫਾ ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

26. ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਮੈਂਬਰ ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ?

ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਲਾਭ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਫ.ਪੀ.ਓ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਲ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ

27. ਰੂਲ ਅਤੇ ਬਾਏ ਲਾਅ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਣਗੇ?

ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਏ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਏ.ਐੱਫ.ਪੀ.ਓ ਮਿਤਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐੱਫ.ਪੀ.ਓ ਦੇ ਮੈਮਬਰਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਬਾਏ ਲਾਅ ਐਫਪੀਓ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਵੀ ਐਫਪੀਓ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

28. ਐੱਫ ਪੀ ਓ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਵਿਚ ਐਸ ਐਨ ਏ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਏਗਾ?

ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਐਸ ਐਨ ਏ ਕਰੇਗਾ। ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ? ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਕਿੰਨਾ? ਐਸ ਐਨ ਏ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਕੇਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਫੰਡ
ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਦੀ
ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ
ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

ਇੰਡੈਕਸ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਵੇਰਵਾ	ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ
1.	ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ	24
2.	ਸਕੀਮ ਦਾ ਅਧਾਰ	24
3.	ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼	24
4.	ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ	25
5.	ਸਰਕਾਰੀ ਬਜਟ ਸਹਾਇਤਾ	25
6.	ਯੋਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ	26
7.	ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਆਕਾਰ	27
8.	ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ	27
9.	ਪੁਨਰ ਵਿੱਤ	27
10.	ਉਧਾਰ ਦਰ ਤੇ ਕੈਪ	27
11.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਹੈਂਡਹੋਲਡਿੰਗ ਸਹਾਇਤਾ	27
12.	ਇਕਸਾਰਤਾ	27
13.	ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ	28
14.	ਨਿਗਰਾਨੀ ਢਾਂਚਾ	28
15.	ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (ਉਨਨਰ)	28
16.	ਪੀਐਫਐਮਐਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ	28
17.	ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ	28
18.	ਵੀਜੀਐਫ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ	28
19.	ਸੈਕਟਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਕਸ	28
20.	ਰਾਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਕਸ	28

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਫੰਡ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼

1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੁਆਰਾ, ਖਾਸਤੌਰ ਤੇ ਫਸਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਚਰਨ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮੁੱਲ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਸੌਦੇ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾਵਾਂ, ਖੇਤਰੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੀਮਤ ਭੂਮੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 15-05-2020 ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਫਾਰਮ ਗੇਟ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਫੰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। 100000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਫਾਰਮ-ਗੇਟ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਬਿੰਦੂਆਂ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਸਟਾਰਟ-ਅਪ ਆਦਿ) ਵਿਖੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਫੰਡਿੰਗ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਏਗੀ। ਫਾਰਮ ਗੇਟ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਬਿੰਦੂ, ਕਿਫਾਇਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਫਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ।

ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐਫਡਬਲਯੂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਕਟਰ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਖੇਤੀ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਰਮਿਆਨੇ-ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਜੁਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

2. ਸਕੀਮ ਦਾ ਅਧਾਰ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 58% ਲਈ ਮੁਖ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। 85% ਕਿਸਾਨ ਛੋਟੇ ਧਾਰਕ ਕਿਸਾਨ (ਐਸ.ਐਚ.ਐਫ.) ਹਨ ਅਤੇ 2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ 45% ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਸੀਮਿਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਪਜ ਦਾ 15-20% ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ 5-15% ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ 2% ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀਏਜੀਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2017 ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ 2.19 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿੱਜੀ ਸੈਕਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 83% ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2014 ਵਿਚ 2.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ 88% ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵੱਧ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਰ ਸੈਕਟਰਾਂ (ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਸ ਵੈਲਯੂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦਾ 33%) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਪਲਾਬੈਕ ਅਨੁਪਾਤ (ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਸ ਵੈਲਯੂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦਾ 14%) ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

3. ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਫਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਖੇਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਦਰਮਿਆਨੇ-ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਜੁਟਾਉਣਾ। ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਖੇਤੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ।

- ੳ. ਕਿਸਾਨ (ਐਫਪੀਓਜ਼, ਪੀਏਸੀਐਸ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਸਮੇਤ)
  - ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਧਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਚ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਏਗਾ।
  - ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸਾਨ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਬਿਚੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਬੇਚ ਸਕਾਂਗੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗਾ।
  - ਆਧੁਨਿਕ ਪੈਕਜਿੰਗ ਅਤੇ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ, ਕਿਸਾਨ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਵੇਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗਾ।
  - ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਇਨਪੁਟਸ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਲਈ ਸਮੁਦਾਇਕ ਖੇਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਬਚਤ ਹੋਏਗੀ।

- ਅ. ਸਰਕਾਰ
    - ਸਰਕਾਰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਦਦ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਅਵਹਿਵਾਰਿਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਕਸ਼ਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਚੱਕਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੇਗਾ।
    - ਫਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੁਰਾਕੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪੱਧਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਬਣ ਸਕੇਗਾ।
    - ਕੇਂਦਰੀ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪੀਪੀਪੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ।
  - ੲ. ਖੇਤੀ ਉਦਮੀ ਅਤੇ ਸਟਾਰਟ-ਅਪ
    - ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਮਰਪਿਤ ਸਰੋਤ ਨਾਲ, ਉੱਦਮੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲਓਟੀ, ਏਆਈ, ਆਦਿ, ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਕੇ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਗੇ।
    - ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵੀ ਵਧਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗਾ।
  - ੳ. ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
    - ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਦਦ, ਦੇ ਨਾਲ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਘੱਟ ਜੋਖਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ।
    - ਪੁਨਰ ਵਿੱਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਆਰਆਰਬੀਜ਼ ਲਈ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰੇਗੀ।
  - ੴ. ਖਪਤਕਾਰ
    - ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹੋਈਆਂ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਲਾਭ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਹਤਰ ਕੁਆਲਟੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ
- ਇਹ ਯੋਜਨਾ 2020-21 ਤੋਂ 2029-30 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ। ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ 10000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 30000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਇਗੀ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਕਮ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ 2 ਸਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

5. ਸਰਕਾਰੀ ਬਜਟ ਸਹਾਇਤਾ

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ	ਭਾਗ ਦਾ ਨਾਮ	ਨਿਯਮ
1	ਵਿਆਜ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲਾਗਤ	ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ 3% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਆਜ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 7 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਵਿਆਜ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ 2 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤ ਵਿਚੋਂ ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ	ਭਾਗ ਦਾ ਨਾਮ	ਨਿਯਮ
2	ਵਿਆਜ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲਾਗਤ	ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ 3% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਆਜ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 7 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਵਿਆਜ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ 2 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
3	ਪੀਐਮਯੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲਾਗਤ	ਡੀਏਸੀਐਫਡਬਲਯੂ ਅਧੀਨ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਯਾਤ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੀਡੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੀਆਂ।

6. ਯੋਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

ਇਹ ਸਕੀਮ ਵੈਲਯੂ ਚੇਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ

ਫਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

- ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਈ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮਸ
- ਗੁਦਾਮ
- ਭੂਮੀਗਤ ਕਮਰਾ
- ਪੈਕਿੰਗ ਘਰ
- ਪਰਖ ਯੂਨਿਟ
- ਛਾਂਟੀ ਅਤੇ ਗਰੇਡਿੰਗ ਯੂਨਿਟ
- ਕੋਲਡ ਚੇਨ
- ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ
- ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸੈਂਟਰ
- ਪੱਕਾਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ

(ਅ) ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਖੇਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ-

- ਜੈਵਿਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਉਤਪਾਦਨ
- ਬਾਇਓ ਉਤੇਜਕ ਉਤਪਾਦਨ ਇਕਾਈਆਂ
- ਚੁਸਤ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ
- ਨਿਰਯਾਤ ਕਲੱਸਟਰਾਂ ਸਮੇਤ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ
- ਸਮੁਦਾਇਕ ਖੇਤੀ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਫਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਪ.ਪ.ਪ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ/ਸਥਾਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ

7. ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਆਕਾਰ

1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੀਏਸੀਐਸ), ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ (ਐਫਪੀਓ), ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ (ਐਸਐਚਜੀ), ਕਿਸਾਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਮੂਹਾਂ (ਜੇਐਲਜੀ) ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਜੋਂ, ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਖੇਤੀ-ਉੱਦਮੀ, ਸਟਾਰਟ-ਅਪ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ/ਰਾਜ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਪਾਂਸਰ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਣਾ ਹੈ।

ਪੀ.ਏ.ਸੀ.ਐੱਸ. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

8. ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਸਾਰੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ, ਖੇਤਰੀ ਦਿਹਾਤੀ ਬੈਂਕਾਂ (ਆਰਆਰਬੀਜ਼), ਛੋਟੇ ਵਿੱਤ ਬੈਂਕ, ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਐਨਬੀਡੀਸੀ) ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ (ਐਨਸੀਡੀਸੀ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਕ (ਨਾਬਾਰਡ) / ਡੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐਫਡਬਲਯੂ ਨਾਲ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਓਫ ਉੱਦੇਰਸਟੈਂਡਿੰਗ (ਐਮਓਯੂ) ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9. ਪੁਨਰ ਵਿੱਤ

ਜੇ ਜਰੂਰੀ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਧਾਰਤ ਰੀਫਾਇਨੈਂਸ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਬਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਆਰਆਰਬੀਜ਼ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

10. ਉਧਾਰ ਦਰ ਤੇ ਕੈਪ

ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਧਾਰ ਦਰ ਦਾ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐਫਡਬਲਯੂ / ਨਾਬਾਰਡ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗੀ। ਬੈਂਕਾਂ / ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਡੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐਫਡਬਲਯੂ / ਨਾਬਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਨਾਬਾਰਡ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੈਪ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ।

11. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਹੈਂਡਹੋਲਡਿੰਗ ਸਹਾਇਤਾ

ਭਾਗੀਦਾਰ ਰਿਣਦਾਤਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਓਨ-ਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉਪਲਬਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਗਰੀ ਇੰਫਰਾ ਫੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਇੱਕ ਓਨ-ਲਾਈਨ ਐਮਆਈਐਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ। ਸਿਸਟਮ ਬਹੁਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਮੇਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਆਜ ਸਬਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਏਕੀਕਰਣ ਵਰਗੇ ਲਾਭ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਿਰੇ ਤੇ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਕਈ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ; ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਕੁੱਲ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਮਨ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਕੁੱਲ ਵਿਆਜ ਸਬਵੇਸ਼ਨ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਜ਼ਾ, ਰਿਣ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਸਾਰਾਂਸ਼, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਮਿਸ਼ਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ।

ਡੀਏਸੀਐਫਡਬਲਯੂ ਅਧੀਨ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਯਾਤ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੀਡੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਦੁਆਰਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸੰਕੇਤਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਓਨ-ਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।

12. ਇਕਸਾਰਤਾ

ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰ / ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਸਬਸਿਡੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂੰਜੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10% ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਜੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।

13. ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ

20000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮਿਡਕੋਰਸ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਖਰਚ ਵਿਭਾਗ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਅੰਤਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ / ਮੱਧ-ਅਵਧੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

14. ਨਿਗਰਾਨੀ ਢਾਂਚਾ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਅਸਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫੀਡ-ਬੈਕ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਅਨੁਲੱਗ-A ਕਮੇਟੀਆਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਵਿੱਤ ਸਹੂਲਤ ਅਧੀਨ ਬਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੀਓ ਟੈਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੂ-ਟੈਗ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

15. ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (ਉਨਨਰ)

ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (ਓਐੱਮਐੱਫ) (ਅਨੁਲੱਗ-ਬੀ) ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਸੂਚਕਾਂ ਦੀ ਮਾਪ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਡੀਐਲਐਮਸੀ, ਐਸਐਲਐਮਸੀ ਅਤੇ ਐਨਐਲਐਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

16. ਪੀਐਫਐਮਐਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ

ਵਿਆਜ ਸਬਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਰੰਟੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪੀਐਫਐਮਐਸ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦੇ ਕੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨਾ ਅਧਾਰ ਲਿੰਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

17. ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ

ਰਿਣ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂਜ਼ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਐਨਪੀਏ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਯੋਗ ਰਿਣਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨਗੀਆਂ।

18. ਵੀਜੀਐਫ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ

ਜੇ ਵੀਜੀਐਫ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੇਂਦਰੀ / ਰਾਜ / ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀਪੀਪੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡੀਏਏ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

19. ਸੈਕਟਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਕਸ

ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੁਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ 24% ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ / ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨ ਜਾਤੀ ਉਦਯੋਗਾਂ (16% ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ 8% ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਉਦਮੀਆਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਵਰੇਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ।

20. ਰਾਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਕਸ

ਵਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਲੱਗ-ਸੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਗਰਾਨੀ ਢਾਂਚਾ

(i) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਨ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ.)

ਰਚਨਾ:-

ਐਨਐਲਐਮਸੀ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਣਗੇ:-

- ਸੈਕਟਰੀ (ਡੀਏਸੀ ਐਂਡ ਐੱਫ ਡਬਲਯੂ) (ਚੇਅਰਮੈਨ)
- ਐਮਡੀ ਐਸਐਫਏਸੀ
- ਐਮ.ਡੀ., ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ.
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ / ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਐਫਏ (ਡੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐੱਫ ਡਬਲਯੂ)
- ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਡੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ
- ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ (ਡੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐਫਡਬਲਯੂਡਬਲਯੂ, ਗੋਲ)
- ਚੇਅਰਮੈਨ, ਨਾਬਾਰਡ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ
- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (ਸ) - ਚਾਰ ਰਾਜ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ
- ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਟੇਟ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ)
- ਜੁਆਇੰਟ ਸੈਕਟਰੀ (ਡੀਏਸੀ ਐਂਡ ਐਫਡਬਲਯੂ) ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ-ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ

ਫੰਕਸ਼ਨ:

- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਨ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ.) ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਨ.ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ.) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਨ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ.) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।

(ii) ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ

ਐਸ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਣਗੇ:-

ਰਚਨਾ:

- ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ-ਚੇਅਰਮੈਨ
- ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ / ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਸਹਿਯੋਗ)
- ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਆਰ.ਸੀ.ਐੱਸ.)
- ਮੁੱਖ ਮਹਾਂਪ੍ਰਬੰਧਕ (ਸੀਜੀਐਮ), ਨਾਬਾਰਡ
- ਰੀਜਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ.
- ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ)
- ਐਸ ਐਲ ਬੀ ਸੀ ਕਨਵੀਨਰ
- ਸਟੇਟ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ-ਮੇਂਬਰ ਸਕੱਤਰ

ਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫੰਕਸ਼ਨ:

1. ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਸਐਲਐਮਸੀ) ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਐਨਆਈਐਮਸੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਐਨਆਈਐਮਸੀ ਨੂੰ ਫੰਡਬੈਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ।
2. ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਚ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।
3. ਇਹ ਡੀ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ. ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ / ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਚੁਣੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ।
4. ਇਹ ਓਓਐਮਐਫ ਫਾਰਮੈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟੀਚੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।

(iii) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ

ਡੀ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਣਗੇ:-

- a. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ-ਚੇਅਰਮੈਨ
- b. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ / ਸੀਡੀਓ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ- ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ
- c. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ
- d. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ
- e. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ)
- f. ਡੀਐਲਬੀਸੀ ਦੇ ਲੀਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ
- j. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ ਨਾਬਾਰਡ- ਮੇਂਬਰ ਸੱਕਤਰ

ਫੰਕਸ਼ਨ:-

1. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ (ਡੀਐਲਐਮਸੀ). ਡੀਐਲਐਮਸੀ ਸਮੁੱਚੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਾਈਨ ਹੋਵੇਗੀ।
2. ਇਹ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੇਗੀ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪੀ ਐਮ ਯੂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡੈਪਰੇਅਰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ।
3. ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਐਸ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ।
4. ਡੀ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ. ਓ.ਐੱਮ.ਐੱਫ. ਫਾਰਮੈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ.ਐਲ.ਐਮ.ਸੀ. ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਟੀਚੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਯੂ. ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇਗਾ।
5. ਡੀਐਲਐਮਸੀ ਪੀਐਮਯੂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇਗੀ।
6. ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉ

ਓ.ਓ.ਐੱਮ.ਐੱਫ. ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਆਉਟਕੰਮ:

ਆਉਟਪੁੱਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ	ਆਉਟਪੁੱਟ ਸੰਕੇਤਕ	ਟੀਚਾਨ	ਤੀਜਾ
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ	ਯੋਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		
	ਯੋਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ / ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ (ਰੁਪਏ ਕਰੋੜ)		
ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਜ ਸਬਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ	ਵਿਆਜ ਸਬਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਰਕਮ (ਰੁਪਏ ਕਰੋੜ)		
	ਵਿਆਜ ਸਬਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ		
	ਵਿਆਜ ਸਬਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਕਵਰੇਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਰਕਮ (ਰੁਪਏ ਕਰੋੜ)		
	ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਔਸਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ		
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ	ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਫੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ		
	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਢਾਂਚੇ ਫੰਡ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਵਾਧੂ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲਾਭ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)		
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ	ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ(ਐਮਟੀ)		
	ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ (%)		

